

‘DIT IS DE KONING DER JODEN’ - Verwerking met beelden bij bijeenkomst 3 (Ps 72)

[De beelden kunnen afgedrukt worden in een word-document (zie ook: bijlage voor de deelnemer), of eventueel geprojecteerd worden op scherm/muur.]

1. De begeleider toont eerst even de beelden met een korte (!) toelichting erbij.
 - a) Een romaans kruisbeeld uit Catalonië. Christus draagt een ‘colobium’, een gewaad dat een koning vroeger droeg bij zijn kroning. Geen door pijn getormenteerde Christus hier (zoals later in de gotiek), maar iemand die met koninklijke waardigheid, vrijwillig zijn lijden en dood op zich heeft opgenomen. Het is Christus zoals de evangelist Johannes hem toont. Zijn kruis is een ‘troon’.

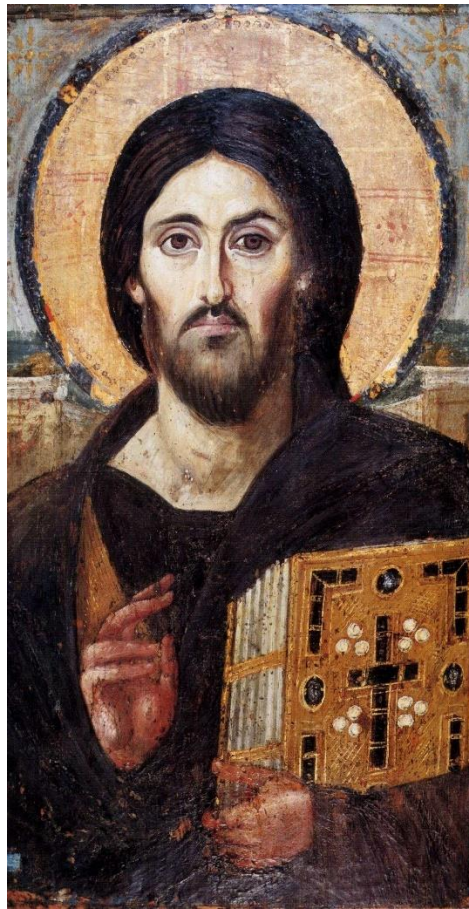

- b) ‘Alexamenos aanbidt zijn god’, een spotprent uit het prille begin van het christendom. Wie een gekruisigde aanbidt, aanbidt de grootste schande, een ezel. Wie sprak er van een koning? Zijn we ons bewust van het aanstootgevende van Jezus’ ‘koninklijke’ weg?

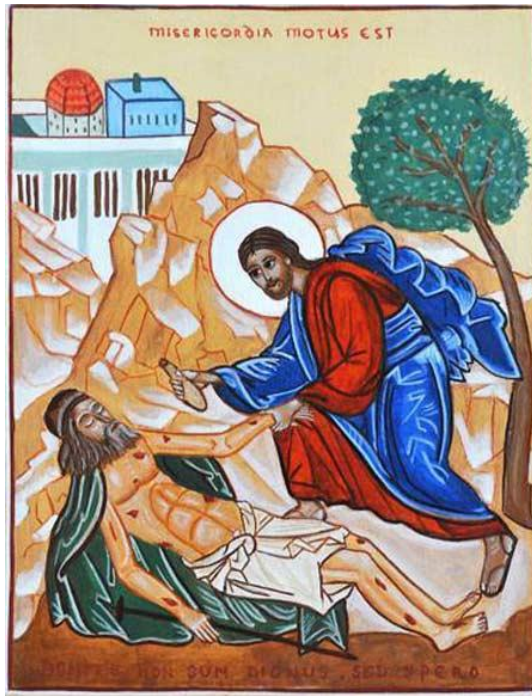

c) Christus Pantocrator (6de eeuw, St-Catharinaklooster, Sinaï, Egypte)

Vaak te vinden in koepels van Byzantijnse kerken. Christus wordt als Pantocrator (Παντοκράτωρ, al-beheerser) weergegeven met een open of gesloten Evangelieboek in de linkerhand. Met de rechterhand maakt hij een zegenend of vermanend gebaar. De pink en de ringvinger raken de duim, de wijsvinger en de middelvinger zijn licht gekromd in een V. Dit wordt ook het gebaar van de leraar genoemd. In de aureool rond het hoofd staan dikwijls de letters O ΩΝ ("de zijnde" of "Hij, die Is"), naar de eigennaam waarmee God zich aan Mozes kenbaar maakte in de brandende braamstruik (Exodus 3:14). Ook de afkorting IC XC van Ἰησοῦς Χριστός, Jezus Christus, wordt veelvuldig aangebracht.

- d) Jezus voorgesteld als de Barmhartige Samaritaan. Nog sterker wordt de parabel als we inderdaad zien dat het Jezus zelf is die ons komt vinden en ons omgeeft met zijn zorg. 'Hun bloed is kostbaar in zijn ogen' (Ps 72). Wij, de gewonden door Hem gevonden, zouden op onze beurt 'de vicieuze cirkel van de onverschilligheid' voor het lijden van anderen moeten kunnen doorbreken (P. Franciscus in zijn encycliciek, 'Allen broeders', Tutti Fratelli, 2020).

2. Vervolgens wordt de vraag gesteld die in de deelnemerskatern staat: *Welk beeld uit de collage past volgens jou best bij de idee van 'Christus, koning', tegen de achtergrond van Ps 72 en andere teksten? Waarom?*

De begeleider legt uit dat het niet zozeer om 'smaak' gaat ('ik vind dit mooier dan dat ...'), maar om de uitdrukking van de idee dat en hoe Christus Koning is.

Na wat stille tijd is er een korte uitwisseling.

Noot voor de begeleider.

Merk op dat de psalm een dubbel register bespeelt: de (ideale) Koning is bekommerd om wie arm is en om hulp roept, maar Hij is ook iemand die bestuurt, recht doet en heerst. Voor wie het moeilijk heeft met het beeld van een Koning: als Christus alleen 'hulpverlener' is of 'sociaal werker', verandert er dan ten gronde iets aan de situatie van de mens? Als de machten die mensen klein houden niet definitief verslagen worden, is er dan wel echte *hoop* mogelijk? In die zin moeten we Christus voorgesteld als een koning die 'heerst' durven verstaan. Hij zal heerser zijn in het Rijk Gods, Gods nieuwe wereld: áls Hij koning is, is het van een wereld waar recht wordt gedaan aan zwakken en bevrijding is voor wie geen helper heeft (Ps 72).